

עובדי עמ"י לעובדים האחרים ולכולם כאחד ניתנה הזכות להצביע. לכשעצמי, סבורה אני כי אכן ההבחנה בין ישראלים שנחשבים "עובדים מקומיים" לישראלים אחרים היא בעייתית ויש לבחון היטב אם ראוי לקיימה. ייתכן שהנסיבות בהן החל אדם לעבוד בנציגות ישראלית בחו"ל הן רלוונטיות אולם נראה, כי משעה שהצטרף אזרח ותושב ישראלי לסגל המועסקים בנציגות הרי שיש לראותו כמי שנמצא במדינת חוץ גם "עקב עבודתו" ולאפשר לו לממש את זכותו להצביע בבחירות. יודגש, כי הכרה בעובד במעמד עמ"י כבעל זכות הצבעה אין בה כדי להשפיע בהכרח על יחסי העבודה בין המדינה לבין העובד ואין להסיק ממצעמדם לענין זכות ההצבעה מסקנות אחרות בכל הנוגע לזכויות בתחום יחסי העבודה.

תנאי הכשירות לחברי ועדת הבחירות המרכזית

9. במערכת הבחירות הנוכחית התעוררה שאלת תנאי הכשירות בהם נדרשים חברי ועדת הבחירות המרכזית לעמוד. השאלה התעוררה כאשר התברר כי אחד מנציגי סיעת ש"ס בועדת הבחירות, מר יהודה אבידן, אשר נבחר לשמש גם כסגן יו"ר הועדה מטעם ש"ס, הורשע בשנה וחצי קודם לכן בעבירה של הפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין. משהתבררו הפרטים אודות ההרשעה, ומשדחה יו"ר סיעת ש"ס, חבר הכנסת אלי ישי, את הצעתי להחליף את אבידן בנציג אחר מטעם הסיעה, הובא הדבר לדיון לפני מליאת ועדת הבחירות המרכזית. מכיוון שהועדה אינה מוסמכת להורות על החלפת נציג מטעם סיעה, שכן לכך מוסמכת הסיעה הממנה בלבד, התמקד הדיון בועדה בשאלה כהונתו של אבידן כסגן יו"ר הועדה, כהונה אליה נבחרים על ידי מליאת הועדה. בפני ועדת הבחירות הוצגה עמדתי המשפטית ועמדת היועץ המשפטי לממשלה בשאלה שהתעוררה ומספר חברי ועדה הביעו את דעתם בנושא המשך כהונתו של מר אבידן, אולם בסופו של דבר החליטה הועדה ברוב דעות שלא לדון בענין. כנגד החלטה זו וכן כנגד החלטת סיעת ש"ס שלא להחליף את נציגה בועדת הבחירות הוגשה עתירה לבית המשפט העליון.

בפסק דינו קבע בית המשפט, מפי הנשיא ברק ובהסכמת השופטות נאור וחיות, כי דין העתירה להתקבל וכי דין חברותו של אבידן בועדת הבחירות להתבטל. ממילא, כך נקבע, מתבטל גם מינויו לסגן יו"ר הועדה (בג"ץ 1262/06 התנועה לסען איכות השלטון בישראל נ' סיעת ש"ס (טרם פורסם)).

בית המשפט ציין בפסק דינו, כי על אף שחוק הבחירות אינו כולל הוראה כלשהי ביחס לכשירותו של אדם שהורשע בפלילים לשמש כנציג מטעם סיעה בועדת הבחירות, הרי שעברו הפלילי של אדם הינו שיקול שעל הסיעה הממנה לשקול בעת מינוי נציגיה לועדה. בית המשפט קבע כי חובת הסיעה לשקול שיקול זה נובעת מחובת הנאמנות המוטלת עליה בהיותה ממלאת תפקיד ציבורי. כאשר למשקל שיש ליתן לשיקול האמור קבע בית המשפט כי בענין זה יש לבחון את מהותה של ועדת הבחירות המרכזית ואת נסיבות ההרשעה. בית המשפט ציין כי ועדת הבחירות המרכזית הינה הגוף אשר בידיו הופקר ניהול וארגון הבחירות לכנסת וביסוד פעולתה מונחת הדאגה לטוהר הבחירות ולתקינות ההליך הדמוקרטי. מהותה של ועדת הבחירות המרכזית ותפקידיה מחייבים, אפוא, מתן משקל מכריע לשיקולים שעניינם פגיעה באמון הציבור בועדה ומשכך:

"מי שפגע בטוהר שירות הציבור אינו יכול להכריע בשאלות של טוהר הבחירות; מי שפגע באמון הציבור בשירות הציבורי, עשוי לפגוע באמון הציבור בועדת הבחירות." (פסקה 31 לפסק הדין).

לנוכח האמור לעיל ציין בית המשפט בפסק דינו כי מקובלת עליו העמדה לפיה, ככלל, מי שהורשע בעבירת קלון אינו ראוי להיות חבר בוועדת הבחירות המרכזית, לא כל שכן לכהן כסגן יו"ר הועדה.

10 הנה כי כן, בפסק הדין שיצא מלפני בית המשפט העליון נקבעו מספר עקרונות ביחס לאופן הפעלה שיקול הדעת של סיעות הכנסת בבואן למנות את נציגיהן בועדת הבחירות. סיעות הכנסת נדרשות להרריך את עצמן על פי העקרונות שנקבעו בפסק הדין המדבר בלשון ברורה אשר אינה משתמעת לשתי פנים. בנוסף, ייתכן גם כי יש מקום לשקול את תיקון חוק הבחירות לכנסת באופן שייקבעו בו תנאי כשירות ברורים לחברי ועדת הבחירות. מהותה ותפקידיה של ועדת הבחירות המרכזית מצדיקים יחס רציני מצד הסיעות ויש לעמוד על כך שלועדת הבחירות ישלחו רק נציגים הראויים לכך כדי שישמר אמון הציבור בועדה ועל מנת שהועדה תוכל לבצע את תפקידיה על הצד הטוב ביותר.